

Końskie, park.

Końskie - Maleniec - Lipa - Sielpia - Kazanów - Modliszewice

Końskie

Pierwsza wzmianka o tym mieście pochodzi z 1124 r. Od XVII wieku rodzina Małachowskich była właścicielem tych terenów. W tym okresie w okolicach Końskich rozwijało się hutnictwo żelaza, m.in. powstało tu dużo warsztatów rzemieślniczych. Od 1870 r. miasto stało się własnością Tarnowskich. Doprowadzono wówczas tu kolej, dzięki której powstały kolejne zakłady przemysłowe m. in. stalownia i odlewnia. Do dzisiejszego dnia w Końskich istnieją zakłady produkujące odlewy, w tym znane wazy kanalizacyjne i wpusy uliczne.

Najważniejszym koneckim zabytkiem jest zespół pałacowo-parkowy z przełomu XVIII i XIX wieku z Świątynią Grecką i wyjątkową Oranżerią Egipską. Warto tu zobaczyć późnogotycką kolegiatę św. Mikołaja wzniesioną w latach 1492 - 1520 i rozbudowaną na początku XX wieku. Na uwagę zasługuje znajdujący się na południowej fasadzie budowli zegar słoneczny z 1621 r. Na cmentarzu znajduje się barokowy kościół Św. Anny z 1770 r.

Maleniec

W 1794 roku wzniesiono tu Zakład Hutniczy, który pracował nieprzerwanie aż do 1967 r. Następnie w tym samym roku uznano go za zabytek techniki. Mieści się tu Żywe Muzeum Techniki, gdzie można poczuć klimat XIX-wiecznego zakładu przemysłowego (można m.in. zobaczyć, jak wytwarzane były topaty czy gwoździe). Sam zakład składa się z czterech części: układu hydrotechnicznego (z zaporą wodną, zbiornikiem, jazami i upustami), budynkami produkcyjnymi (z halami gwoździarni i walcowni), osiedlem mieszkaniowym oraz Drogą Kasztelańską. Szczególnie warto odwiedzić Maleniec w ramach corocznej imprezy - Kuźnic Koneckich. Jedną z atrakcji jest uruchamianie koła wodnego.

Lipa

Najcenniejszym obiektem miejscowości jest kościół św. Wawrzyńca i św. Katarzyny stojący wśród rosnących lip. Początki tej świątyni sięgają aż 1129 r., kiedy miał tu powstać pierwszy modrzewiowy kościół. Jednak obecna budowla, najprawdopodobniej trzecia, swe początki ma w roku 1764 i została zachowana do dnia dzisiejszego.

Kościół w Lipie z XVIII w.

Sielpia

W latach 1821-42 w ramach słynnego projektu Stanisława Staszica i Franciszka Ksawerego Druckiego - Lubeckiego, czyli Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego zbudowano tu zakład przetwarzający żelazo. Składał się on z walcowni i zakładu oczyszczania surowki z domieszek, czyli pudlingarni zasilanych turbiną wodną. Wybudowano tu na rzece Czarnej zaporę i utworzono zalew. Ponadto w ramach budowy zakładów wzniesiono jeszcze budynki administracyjne, osiedle dla pracowników, szkołę, a nawet szpital. Fabryka działała tu do 1921 r., a już w 1934 r. została pierwszym w Polsce zabytkiem techniki. Niestety w czasie II wojny światowej Niemcy wywieźli

większość wyposażenia na złom. Na szczęście od 1962 r. istnieje tu Muzeum Zagłębia Staropolskiego, gdzie można zobaczyć prawdziwe maszyny używane w zakładach w XIX wieku (przywiezione głównie z innych dawnych obiektów Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego). Największą atrakcją obiektu jest działające koło wodne o średnicy 9 m. Zalew obecnie pełni funkcje rekreacyjne. Znajdują się tu liczne ośrodki wypoczynkowe, można tu również zażyć kąpiele słonecznych na plaży albo wypożyczyć sprzęt wodny.

Kazanów

O Kazanowie w XV wieku wspomina już Jan Długosz. Właścicielem dóbr był Świętosław Litwosz z Kazanowa herbu Grzymała będący dworzaniem Władysława Jagiełły. Można tu zobaczyć zespół klasztorny pobernardyński z II poł. XVII w. Zachowały się także pozostałości zamku, właściwie pałacu, w postaci kopca z fundamentami. Początkowo zamek wzniesiono w połowie XVI w., a następnie latach 1637-1643 przebudowano na wczesnobarokowy pałac. W dniach 6-7 września 1939 roku polscy żołnierze 36 dywizji piechoty stoczyli tu z Niemcami bitwę, co upamiętnia pomnik.

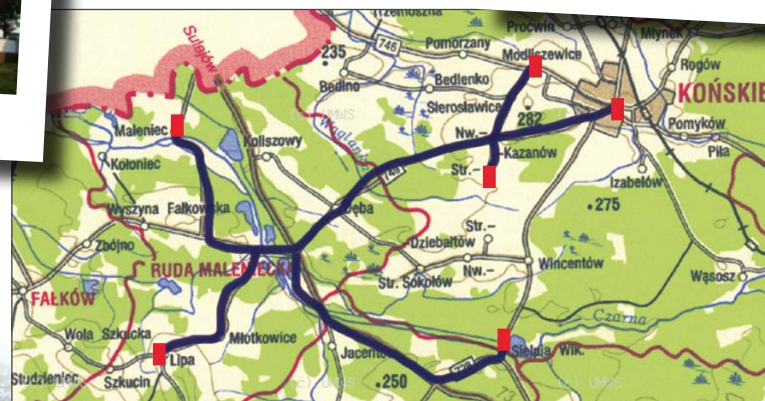
Zespół klasztorny w Kazanowie.

Modliszewice

Lokację wsi datuje się na 1222 r. Pod koniec XVI wieku wybudowano tu dwór obronny. Fundatorem był Andrzej Modliszewski herbu Łabędź, a projektantem słynny ówczesny architekt, Santi Gucci. Niestety budynek został opuszczony w połowie XIX wieku. Obecnie dwór jest zabezpieczony, a w budynkach towarzyszących, czyli budynku bramy i kuźni, mieści się Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Dwór obronny z XVI w.

Muzeum Techniki w Malenieu.

Muzeum Zagłębia Staropolskiego w Sielpii.

ŚWIĘTOKRZYSKIE WYCIECZKI

Końskie - Maleniec - Lipa - Sielpia - Kazanów - Modliszewice

Cisownik - Łopuszno - Krasocin - Włoszczowa - Czarnca - Kurzelów

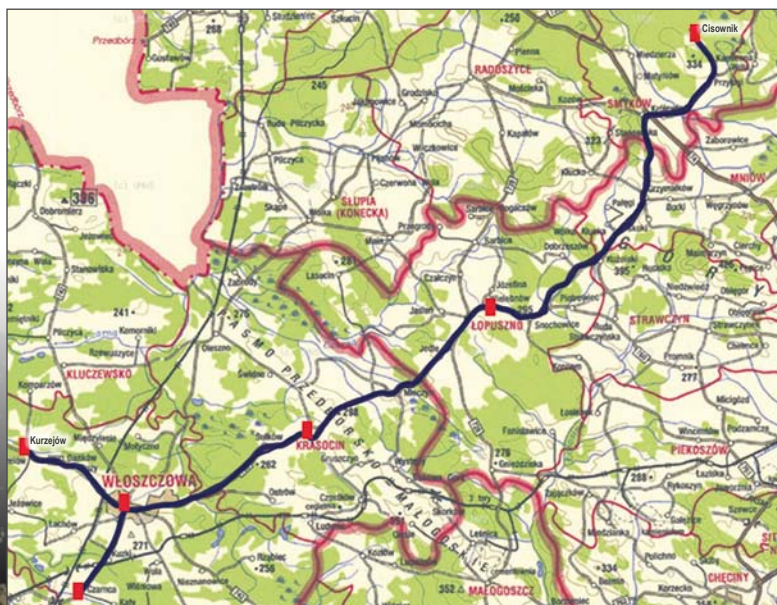

Cisownik - Łopuszno - Krasocin - Włoszczowa - Czarnca - Kurzelów

Cisownik

Pierwsze zapiski dotyczące Cisownika sięgają 1564 r. Jednak ta nowsza historia jest o wiele ciekawsza. 27 października 1939 r. w Cisowniku zatrzymał się bowiem oddział słynnego majora Henryka Dobrzańskiego, Hubala. Właśnie położenie wśród lasów sprawiło, że wieś w czasie II wojny światowej była miejscem gdzie często przebywali partyzanci. Co ciekawe, mimo tego faktu miejscowość w czasie wojny przetrwała bez większych strat w ludziach.

Od paru lat w lipcu odbywa się tu zjazd Cisowiaków i ich przyjaciół. Można zobaczyć wtedy jak wyglądał Cisownik kilkadziesiąt lat temu, posłuchać dawnych pieśni i przyspiewek, a także skosztować potraw takich jak przazoki czy zalewajka. Warto dodać, że w kwietniu Cisownik odwiedzają „Ułani z Lublina” jadący szlakiem walki „Hubala”.

Łopuszno

Nazwa miejscowości pochodzi prawdopodobnie od rośliny licznie tu występującej, czyli topianu (topucha). Najważniejszym zabytkiem jest Pałac Dobieckich z 1897 r., którego projektantem był Władysław Marconi. Obiekt ten w czasie I wojny światowej został zniszczony, a odbudowany dopiero w latach 1947 - 48. Obecnie mieści się w nim Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych. Nad Łopuszнем góruje XIX wieczny kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego.

Pod Łopuszнем (3 km na południowy zachód) warto odwiedzić kompleks jeziorno - torfowisko - wydmy Żabiniec należący do tzw. Pojezierza Świętokrzyskiego. Można tu zobaczyć owadożerne rośliny czyli rosiczki i pływacze oraz obserwować żurawie.

Krasocin

Pierwsze wzmianki o tej miejscowości pochodzą z początków XIV stulecia. Zobaczyć tu można kościół parafialny pw. św. Doroty i św. Tekli z połowy XIX wieku. Jednak symbolem Krasocina jest górujący nad okolicą (znajdujący się przy drodze z Kielc do Krasocina) wyjątkowy wiatrak typu holender z 1920 r.

Włoszczowa

Pierwsze informacje o Włoszczowie pochodzą z początku XII wieku. Z inicjatywy właściciela dóbr włoszczowskich Piotra Szafrąca w 1539 r. za czasów Zygmunta Starego miejscowość ta uzyskała prawa miejskie. Do dzisiejszego dnia zachował się tu XVI wieczny układ miejski z rynkiem. Do najważniejszych zabytków należą: kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny z XVII wieku zbudowany na planie krzyża oraz kaplica Wszystkich Świętych z 1788 r. w stylu klasycystycznym.

Czarnca

Ta miejscowość związana jest z hetmanem Stefanem Czarnieckim, który tu się urodził i tu został pochowany. Spoczywa w miejscowym XVII wiecznym kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny i Świętego Floriana. W prezbiterium tej świątyni stoi sarkofag tego słynnego dowódcy. W XIX wieku do kościoła dobudowano kaplicę, w której można oglądać pamiątki po Czarnieckim. Będąc w Czarnicy można też odwiedzić arboretum w dawnym parku dworskim.

Kurzelów

Początki Kurzelowa sięgają XII wieku, a jego właścicielem byli biskupi gnieźnieńscy. Najważniejszym zabytkiem jest Kolegiata Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Kurzelowie. Ufundował ją w 1360 r. biskup Jarosław Bogoria Skotnicki. Jest to gotycka budowla ze sklepieniem wspartym na jednym filarze. Wewnątrz znajduje się gotycka chrzcielnica z 1414 r. Obok kościoła stoi drewniana dzwonnica z przełomu XVII i XVIII w. Warto dodać, że do 1869 r. Kurzelów posiadał prawa miejskie.

W Czarnicy urodził się i spoczywa hetman Stefan Czarniecki.

Kaplica Św. Anny w Kurzelowie.

Wydawca: Regionalna Organizacja Turystyczna Województwa Świętokrzyskiego, ul. Ściegiennego 2/32, 25-033 Kielce, tel. +48 41 361 80 57, www.rot.swietokrzyskie.travel rot@swietokrzyskie.travel
Regionalne Centrum Informacji Turystycznej w Kielcach, ul. Sienkiewicza 29, 25-007 Kielce, tel. 41 348 00 60 www.swietokrzyskie.travel

Tekst: Dominik Kowalski, konsultacja merytoryczna: Kazimierz Micorek. Autorzy fotografii: A. Drzewiecka, A. Góra-Klauzińska, P. Ptak, Ruciński, G. Sidel, Archiwum: UMI G Końskie

Regionalna Organizacja Turystyczna
Województwa Świętokrzyskiego

Żabiniec, kompleks jeziorno - torfowiskowo - wydmy w Łopusznie.

Projekt "Turystyczna promocja regionu świętokrzyskiego poprzez produkcje audiowizualne, PR, reklamę oraz inne nowoczesne instrumenty i narzędzia" współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007-2013

...dla rozwoju Województwa Świętokrzyskiego...